

ECUADOR

FOLKLOR

Folklor, bir ülke ya da belirli bir bölge halkına iliŐkin maddi ve manevi alandaki kültürel ürünleri konu edinen, bunları kendine özgü yöntemleriyle derleyen, sınıflandıran, özümleyen, yorumlayan ve son aŐamada da bir bireŐime vardırılmayı amaçlayan bir bilimdir.

(ÖRNEK: 2000: 15)

Folklor Dersinin İçeriği

Folklor disiplininin içeriğini üç ana bölüme ayırabiliriz. Birincisi Halk Edebiyatı, ikincisi gelenek ve görenekler, üçüncüsü maddi kültür.

Halk Edebiyatı

Destan Sav Sagu Aşık Edebiyatı Mani Ninni Tekerleme Bilmece Masallar Halk hikayeleri Fıkralar Atasözleri Deyimler Övmeler Kargışlar Seyirlik Halk Edebiyatı Köy Seyirlik Gölge Oyunu Kukla Ortaoyunu Meddah

Gelenek ve Görenekler

Geçiş Dönemleri
Doğum Erginlenme Evlenme Ölüm

Maddi Kültür

Halk Mimarisi, Halk Hekimliği, El Sanatları

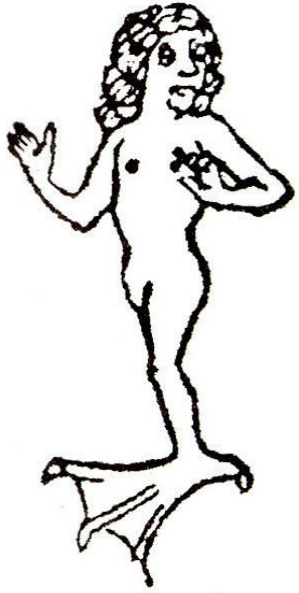
TARİHÇE

- **Folklor terimi ilk kez 19. yüzyılın ortalarında İngiltere’de ortaya atılmıştır. Yazar William J. Thoms bilimsel bir dergiye Halk edebiyatı ve Halk ürünleri çalışmalarına “*folklore*” adını önermiştir. Halkbilimi anlamına gelen bu terim günümüze kadar tüm dünyada kullanılmaya başlamıştır. Alman dili konuşan ülkeler de ise “*volkskunde*” kullanılmıştır.**

- **Folklorun tanımlanmasından önce bilimsel bir alan olarak çalışmalar olmamasına rağmen folklorik çalışmaların kökenini Eski Mısır'a kadar götürebiliriz. Bu dönem farklı halkların gelenek ve görenekleri metinlere geçmiş, duvar resimlerinde de farklı etnik grupların geleneksel kıyafetleriyle betimlendikleri görülmektedir. Asur İmparatorluğu döneminde de kraliyet yıllıklarında, savaşılan halklar anlatılmaktadır. Klasik Yunan döneminde en bilinen kaynak Herodotus Tarihidir; gezdiği yerlerdeki halkların gelenek görenek ve yaşantıları oldukça iyi anlatılmıştır. Bununla birlikte üçüncü şahıs anlatımlarında farklı halklar etnosantrik yaklaşımla ötekileştirilmiştir.**

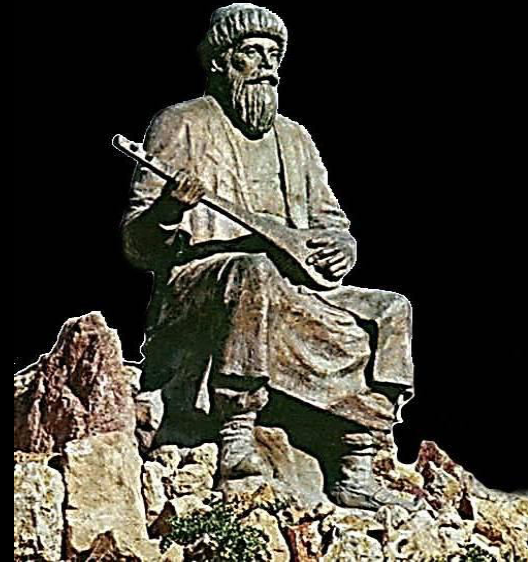
Keşifler döneminde ise farklı halklar daha fazla aşağılanır ve masalsı canavarlar olarak tanımlanır. Bu dönem kaynaklarımız Marko Polo, Magellan gibi keşiflerin günlükleridir. Keşifler çağı ardından sömürgeciliği getirir; bu dönem kaynaklarımız “vahşi yaratıklar” olarak adlandırılan “uygarlık dışı” varlıkların ruhlarını kurtarmaya giden misyonerlerin hatıralarıdır. Yukarıda saydığımız tüm bu kaynaklar bilim yaptığını bilmeden folklor, halkbilimi, etnografyanın en eski ve en değerli kaynaklarını oluşturmuşlardır. Günümüzde “uygarlıklar” ötekileştirdiği bu etnik grupların ve halkların tarihleri üzerinden tarihlerini yazmaktadır.

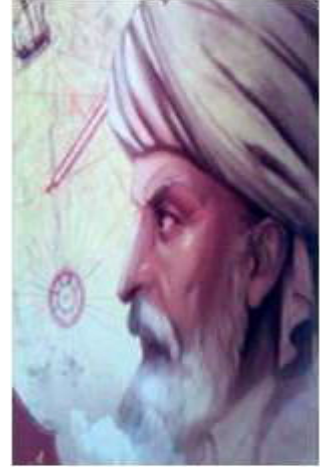
ÜLKEMİZDE FOLKOR

- Ülkemizde gerçek anlamda folklor üzerine söylemler 1900 başlarında görülmektedir. Bu ilk çalışmalar Ziya Gökalp, Köprülüzade Mehmet Fuat ve Rıza Tevfik tarafından yazılmış makalelerdir.
- Bunun yanında daha eskilere gidersek Orhun Abideleri ve Dede Korkut yazmaları önemli bilgiler verir.

- **Kaşgarlı Mahmut'un yazdığı Divan-ı Lügati't Türk'te atasözleri, halk şiiri, töreler, inanışlar hakkında bilgi verir.**
- **Evliya Çelebi'nin eseri Seyahatname'de de halkbilimsel dokümanları görebilmekteyiz: halk yaşantısı, efsaneler, evliya söylenceleri gibi.**
- **Osmanlı Dönemi Surnameleri ve Minyatürlerden de halk yaşamı ile ilgili bilgiler almaktayız.**

- 1800 sonlarında yabancı araştırmacılar Osmanlı İmparatorluğunda alışmalar yapmışlardır.

• Ethe	S. Battal Gazi	1871
I. Kunos	T. Halk Edebiyatı	1899
Jacob	Karagöz	1899
İ. Kunos	Karagöz	1904
P. Horn	S. Battal Gazi	1909
Valenski	Nasrettin Hoca	1911
F.Lussan	Tahtacılar	1912

ÜLKÜ

MİLLİ KÜLTÜR DERGİSİ

Ercüment Kaimık : Ağ giden Balıklar

CUMHURİYET DÖNEMİ

- Türk Ocağı ile halk kültürü üzerine çalışmalar yapılmaya başlamıştır.**
- **Türk Ocaklarından sonra çalışmalar Halkevlerinde devam etmeye başladı (Ülkü Dergisi).**
  - **Bunun dışında çeşitli dernekler açılmaya başlamıştır.**

Günümüzde Folklor

- Üniversitelerde Halkbilimi ilk olarak (1924) İstanbul Üniversitesinde görülür (Türkiyat Enstitüsü).
- Gerçek anlamda ise A. Ü. DTCF de Folklor kürsüsünün açılmasıyla olmuştur.
- 1980den sonra da Hacettepe Üniversitesinde Türk Halkbilimi kürsüsü açılmıştır.

